

- Azylanci** – potoczna nazwa osób przybywających do danego kraju i występujących o status uchodźcy.
- Emigrant** – osoba emigrująca, opuszczająca kraj, miejscowość, najczęściej w celu zapewnienia sobie lepszych warunków życia. Rozróżnia się emigrantów: stałych, sezonowych, okresowych, zarobkowych i politycznych.
- Imigrant** – osoba przybywająca z zagranicy na pobyt stały lub czasowy z powodów politycznych, gospodarczych, religijnych lub prywatnych.
- Islamofobiczne postawy** – nacechowany niechęcią stosunek do imigrantów pochodzących z krajów muzułmańskich.
- Hot spoty** – potoczna nazwa ośrodków dla uchodźców. Uważa się, że muszą przejść reorganizację, a warunki, jakie w nich panują, muszą ulec poprawie bez względu na miejsce, w którym się znajdują.
- Konwencja dublińska** – umowa podpisana w ramach Wspólnoty Europejskiej w 1990 r. (weszła w życie 1 września 1997) dotycząca zasad rozpatrywania wniosku o azyl przez państwa członkowskie UE. Konwencja została zastąpiona przez nowe umowy dublińskie w 2003 i 2013 r.
- Kryzys migracyjny** – kryzys spowodowany masowym napływem imigrantów z Azji, Afryki i krajów bałkańskich do krajów członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Jest to najsilniejsza tego typu fala od czasów II wojny światowej.
- Kryzys uchodźczy** – głównie kryzys postaw, które w dużo większym stopniu wynikają z lęków niż z racjonalnej kalkulacji korzyści i kosztów związanych z napływem uchodźców z Bliskiego Wschodu i Afryki.
- Kwoty migracyjne** – liczba uchodźców, do przyjęcia których są zobowiązane państwa członkowskie UE. Kwoty migrantów zależą od szeregu parametrów, w tym stanu gospodarki i liczby ludności.
- Migracje** – wędrówka ludności mająca na celu zmianę miejsca pobytu. Przemieszczanie się ludności jest całkowicie naturalnym zjawiskiem i występowało we wszystkich czasach. Nasilenie się migracji może nastąpić m.in. z powodu złej sytuacji gospodarczej w miejscu zamieszkania (migracje ekonomiczne) lub sytuacji politycznej nieodpowiadającej migrującym (migracje polityczne).
- Obozy przejściowe** – miejsca dla uciekinierów, zlokalizowane głównie w Jordanii, Libanie i Turcji, gdzie przebywa wiele milionów osób oczekujących na relokację w bezpieczne miejsce w stabilnym kraju lub powrót do dawnego miejsca zamieszkania. Obozy dla uchodźców znajdują się we wszystkich krajach Unii.
- Polityka integracyjna** – działania podejmowane przez instytucje państwa i organizacje pozarządowe (w Polsce m.in. przez Fundację „Ocalenie”) mające na celu wspieranie migrantów w integracji i indywidualnym rozwoju, w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych, tak aby skrócić ich wchodzenie na rynek pracy.
- Spółeczeństwo obywatelskie** – społeczeństwo zdolne do samoorganizacji oraz określania i osiągania wyznaczonych celów bez impulsu ze strony władzy państwowej.
- Spółeczeństwo otwarte** – społeczeństwo, w którym panuje wolność myśli i przekonań, a jednostka ma prawo do osobistych decyzji. Koncepcja społeczeństwa otwartego opiera się na zasadzie tolerancji, uznania różnorodności (pluralizm) i akceptacji odrębności (rasowej, religijnej, światopoglądowej, narodowościowej).
- Strefa Schengen** – terytorium, na którym gwarantowany jest swobodny przepływ osób. Państwa sygnatariusze układu postanowiły znieść granice wewnętrzne na rzecz jednej granicy zewnętrznej. Zasady są sformułowane w tzw. układzie z Schengen z 1985 r. zawartym pomiędzy rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu oraz Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Francuskiej i dotyczącym stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach.
- Uchodźca** – osoba, która musiała opuścić teren, na którym mieszkała ze względu na zagrożenie życia, zdrowia bądź wolności. Zagrożenie to jest najczęściej związane z walkami zbrojnymi, klęskami żywiołowymi, prześladowaniami religijnymi lub z powodu rasy lub przekonań politycznych. Statusu uchodźcy w myśl konwencji genewskiej z 1951 r. udzielono pierwszy raz na większą skalę uciekinierom z Węgier w 1956 i 1957 r.